Torņu cīņas 2023

ELĪNA GULBE,
elina.gulbe@lob.lv

Putnu vērošanas sacensības "Torņu cīņas 2023" notika 20.–21. maijā. Tās organizēja Latvijas Ornitoloģijas biedrība (koordinatori – Agnis Bušs un Elīna Gulbe). Paldies sadarbības partneriem – Latvijas Vides aizsardzības fondam, Dabas aizsardzības pārvaldei, 3 pavāru restorānam, "Swarovski Optik", SIA "Motacilla", putnu māju ražotnei "Simbaro", SIA "Jāņa sēta", maizes ceptuvei "Lāči", Martai Gotlībai un "Dzīvotnei". Īpašs paldies Mārim Jaunzemim, kurš gadu no gada apkopo Torņu cīņu statistiku, tādēļ mums ir saglabāta pilna Torņu cīņu novērojumu vēsture!

Foto: Vita Simane

Aina no diennakts sacensībām – "Spectatores Avem" Dvietes rietumu tornī.

Šogad Torņu cīņās piedalījās 19 komandas (kopā – 74 dalībnieki). 11 no tām sacentās, putnus skaitot diennakts garumā, bet astoņas komandas startēja t. s. Tautas klasē, putnus vērojot četras stundas. Atšķirībā no pagājušā gada sacensībām laika apstākļi bija ļoti labvēlīgi, un attiecīgi lielāks bija arī novēroto sugu skaits.

Sacensības Tautas klasē

Šogad četru stundu sacensībās pieteicās rekordliels komandu skaits, un daudziem dalībniekiem tā bija pirmā īstā putnošanas pieredze.

Justs Krapāns ("Veni, vidi, cessi", Melnraga rīkles platforma): *"Tornī ieradāmies plkst. 5.00 no rīta. Pirmais jautājums bija – kāpēc mēs biežāk nedodamies vērot putnus rīta agrumā! Kad piebraucām tornim, pārlidoja jūras ērglis. Sacensību laikā jūras ērgli gan neredzējām. Iepriekš nebiju tā ilgi sēdējis, vērojot putnus, un iznāca redzēt diezgan daudz jaunu sugu. Sacensību sākumā drudžaini reģistrējām sugas un bijām entuziasma pilni. Atbrauca "Vides fakti", sniedzām interviju, bet, kad viņi aizbrauca, iestājās tāds kā "pamirums", jaunas sugas vairs nenāca tik daudz klāt. Visinteresantākais novērojums mums bija kādas 5–10 minūtes pirms pašām sacensību beigām, kad atlidoja melnais stārķis."*

Kristaps Feldmanis ("Krauklīt's sēž ozolā", Dunduru pļavu tornis): *"Mums sacensībās "asistēja" pusotru gadu vecā Paula, kas visas četras stundas kopā ar mums nosēdēja tornī, pacietīgi klausījās putnu balsis un tās atdarināja. Interesanta pieredze bija tā, ka mūsu tornī lielāko tiesu no četrām sacensību stundām atradās "Vides fakti", gatavojot raidījumu par pasākumu. Tornī ir četri mājas strazdu būri, tāpēc citas putnu balsis lāgā nevarēja sadzirdēt, tikai strazdulēnu ķērkšanu. Dzeguze bija vienīgā, ko mēs vēl dabūjām dzirdēt. Kuriozs, ka parastu sugu – sudrabkaiju – nevarējām iekļaut novērojumu sarakstā. Sudrabkaiju pamanīju jau uzreiz, bet sacensību sākumā jaunu putnu sugu*

bija daudz, steigšus tās citu pēc citas reģistrējām, pārliecinoties, ka katru novērojuši visi komandas biedri. Kad nu visas pārējās sugas bija pierakstītas, sudrabkaija bija aizlidojusi, un to biju redzējis es vienīgais, pārējiem to tā arī vairs neizdevās "notvert"[1]*. Mūsu interesantākais novērojums būtu bijis mazais ērglis, bet to redzēja tikai divi cilvēki no komandas. Bija prieks ieraudzīt arī jūras ērgli, kas aizlidoja, lielo ķīru dzenāts."*

Šogad veselas trīs Tautas klases komandas reģistrēja 50 sugu vai vairāk (līdz šim Tautas klasē tas bija izdevies tikai divreiz). 3. vietu ieguva komanda **"Čivuļi"**, kas no Engures ezera ornitoloģiskās bāzes torņa reģistrēja 50 sugas, turklāt saņēma balvu par interesantāko novērojumu Tautas klasē.
Inese Zepa: *"Tornis ir pussabrucis – bez jumta*[2]*. Līdzšinējās Torņu cīņās mums nekad nav bijis tik daudz ūdensputnu kā no šī torņa! Mūsu interesantākais novērojums bija baltspārnu zīriņš. Noteicām kā baltspārnu zīriņu – īss knābītis, lidojot melnas spārnu apakšas un spārnam balta "kantīte"! Ja "eksperti" piekrīt, tad tā mums visām būs arī jauna suga "mūža listē"! Apmeklētāju sacensību laikā nebija. Divi tā kā nāca, bet apstājās pusceļā, ieraudzījuši mūs grozāmies tornī. Kad beidzām sacensības, pēc plkst. 12.00 gan apmeklētāji sāka nākt rindām."*

[1] Atbilstoši Torņu cīņu noteikumiem, lai novērotā suga tiktu ieskaitīta, tā jānovēro vismaz trim komandas dalībniekiem.

[2] Engures ezera ornitoloģiskās bāzes tornim pavasarī vēja norautais jumts tagad ir atkal atjaunots.

Foto: Sabīne Mingazutdinova

2. vietas ieguvēji Tautas klasē – "Mangaļsalas šņibīši" Babītes ezera Lāču tornī. No kreisās: Imants Krūze, Miķelis Zalāns, Aleksejs Ivanovs un Sabīne Mingazutdinova.

Foto: Ilona Gaile

Uzvarētāji Tautas klasē – "Cēsu putnu grupa" Slampes kurgāna platformā. No kreisās: Ilona Gaile, Mārtiņš Platacis un Agnese Gaile.

Līdz pēdējam brīdim šķita, ka komandas "Čivuļi" novērotais, nofotografētais un pašu pareizi noteiktais baltspārnu zīriņš kļūs par interesantāko novērojumu visās sacensībās. Tomēr līdz ar pēdējiem komandu iesūtītajiem sugu sarakstiem to pārspēja vidējā ērgļa novērojums no Burtnieku ezera Vīsraga torņa.

Tautas klasē 1. un 2. vietu šķīra tikai viena suga. Nekad neuzzināsim, kāds rezultāts būtu, ja vienas komandas ceturtais dalībnieks līdz ar teleskopu tornī būtu bijis visas četras stundas. 2. vietu ieņēma komanda **"Mangaļsalas šņibīši"**, no Babītes ezera Lāču torņa novērojot 60 putnu sugas.
Miķelis Zalāns: *"No rīta pamostos un brīnos – kāpēc nav zvanījis modinātājs? Izrādās, telefonā pusnaktī notikusi programmatūras atjaunināšana, telefons izslēdzies, un līdz ar to arī nav zvanījis modinātājs, bet pulkstenis ir jau 7.35! Skatos, vai varu vēl ar autobusu tikt uz Lāču torni, tuvākais autobuss atiet tikai plkst. 9.15! Tad nu zvanīju mammai, viņa man nopirka "boltiņu", lēcu taksī un plkst. 8.30 biju tornī."*
Imants Krūze, Sabīne Mingazutdinova: *"Trim no mums jauna suga "mūža listē" bija zivjērglis, kas turklāt lidoja ar visu zivi. Kādā brīdī redzeslaukā bija veseli četri jūras ērgļi – neredzēts skats. Līdzīgi kā citām komandām, kam pie paša torņa bija dziedātāji, kuri radīja skaļu fonu, mums tāds bija ceru ķauķis un rīta agrumā Seivi ķauķis. Bija dažas sugas, kuras neizdevās noteikt – tālumā novērots dūkuris, kas varēja būt vai nu melnkakla, vai ragainais, un nenoteicām čipsti, kura arī bija par tālu. Bija interesants "neputnisks" novērojums – pie torņa atpeldēja ondatra. Skatāmies un nevaram saprast – kas tas tāds, kas izskatās kā pīle bez galvas? Nē, kad paskatās binoklī, redzams, ka tā nav pīle bez galvas!"*

Tautas klasē uzvarēja komanda **"Cēsu putnu grupa"**, no Slampes kurgāna platformas četru stundu laikā reģistrējot 61 sugu.
Agnese Gaile: *"Kārtējo reizi Torņu cīņās tikām Dunduru pļavās – tur jau vienmēr ir interesanti. Es uzskatu, ka rezultāts ir labs. Skatījāmies torņu statistiku – arī lielajā Dunduru pļavu tornī diennakts sacensībās novērots ap 60 sugām. Gāja labi. Mums bija jūras ērglis, kurš ēda uz vietas tā kā mēs sacensību noslēgumā restorānā – daudz nekur nekustējās prom. Pastaigāja purva tilbītes. Izlīda no krūmiem un skaisti parādījās vālodze. Tornim abās pusēs ir mežs – vienā pusē tālāk, otrā tuvāk, un diezgan daudz sugu "salasījām" pēc balsīm, turklāt putni arī lidoja no torņa vienas puses meža uz otru. Vienu sarakstā iekļautu sugu nācās atsaukt. Ļoti nopriecājāmies, ka mums ir purva piekūns. Bet zināmas šaubas bija radušās – jau mājās analizējām fotogrāfiju un sugu tomēr atsaucām – nebūs gan! Tas bija zvirbuļvanags."*

Diennakts sacensību speciālbalvas

Interesantāko novērojumu ziņā bija apbrīnojama vienveidība – no pieciem torņiem tika novērota purva pūce (Mērsraga pļavas tornī, Engures ezera ziemeļu tornī, Sātiņos, Kuivižos un Lubāna Zvidzes kanāla tornī). Ieva Pommere ("Visi putni labi", Lubāna Zvidzes kanāla tornis): *"Labākais novērojums mums bija divas stundas pēc mūsu atbraukšanas uz torni. Stāvam tornī, runājam, un es redzu, ka Kārlim aiz muguras laižas plēšputns, bet – "seja" plakana! Nolaidās tīrumā purva pūce. Vērojām teleskopā, ilgi sēdēja, grozījās un izrādījās. Interesants atgadījums bija arī pļavu lijas ēdienreize. Redzēju, kā viņa lidoja klāt ķīvīšu baram no ezera puses, slaidi pārlaidās pāri ceļam un tad tīrumā vienā mirklī bija virsū lielajam ķīrim un sāka to plucināt. Visi putni, protams, pacēlās gaisā. Lielu paldies teicām Jānim Reihmanim par teleskopu, un var sacīt, ka šoreiz arī Torņu cīņās iznāca tāds kā "plēšputnu monitorings", jo mums bija arī zivju ērglis, jūras ērglis, garām lidoja vistu vanags, visi četri pirmoreiz redzējām melno kliju."*
Četras komandas purva pūci arī uzskatīja par savu interesantāko novērojumu, bet "Saldus & Co" Engures ezera ziemeļu tornī par vērtīgāku atzina novēroto sarkano kliju. "Svilpastes" izcēla no Kaltenes torņa novēroto melno stārķi. "Himantopus himantopus", kas pagājušogad ūpi reģistrēja Engures ezera ziemeļu tornī, šogad to atkārtoja Kaņiera pilskalna tornī.
Tomēr interesantākā novērojuma balvu pārliecinoši izcīnīja komanda, kura diennakts sacensībās piedalījās pirmoreiz, – "APA", no Burtnieku Vīsraga torņa novērojot vidējo ērgli. Līga Inkēna, Margarita Vandāne: *"Mēs esam "Anonīmo putnotāju apvienība"! Pēc šo sacensību rezultāta mēs kļūsim par tādiem kā Torņu cīņu "sanitāriem" – kādam tas torņa vidējais ir arī jāpazemina! Jau pirmajās četrās stundās, kad novērojām 33 sugas, mēs sapratām, ka mēs grozīsimies kaut kur Torņu cīņu "sanitāru" lomā. Bet tad plkst. 17.00 mēs "pamodāmies" uz divām stundām. Tobrīd jau priecājāmies par lidojošiem mazajiem ērgļiem. Tad pamanījām, ka tālumā vārnas ir izdzinušas vēl kaut ko. Tas bija ļoti tālu, teleskopā varēja saskatīt, ka tas ir plēšputns, bet tas arī bija viss, ko varēja redzēt. Un tad mēs pavadījām divas stundas, kamēr vārnas viņu dzina mazliet tuvāk, tuvāk un tuvāk. Visu laiku internetā studējām putnu noteicējus, mēģinot noticēt tam, ko mēs redzam. Ceram, ka visa "ekspertu" komisija piekrīt, ko mēs redzējām!"*

"APA" saņēma arī diennakts sacensību otro speciālbalvu – kā **draudzīgākā komanda**. Līdz šim ik gadu šo godu ieņēma tie dalībnieki, kas putnus skaitīja Kaņiera tornī, kur

Foto: Margarita Vandāne

Nepieaudzis vidējais ērglis *Clanga clanga* (pa labi) pie Burtnieka ezera – 2023. gada Torņu cīņu interesantākais novērojums, komanda "APA". Putnu vajā mazais ērglis *Clanga pomarina*, un pat no liela attāluma uzņemtajos fotoattēlos labi saskatāmas sugu atšķirības.

tradicionāli ir visvairāk apmeklētāju. Šīs Torņu cīņas sākās ar intrigu, jo uz Kaņiera tornis pirmo reizi sacensībās izpalika. Par draudzīgāko komandu kļuva "APA", Burtnieku Vīsraga tornī uzņemot visvairāk apmeklētāju – 96, lielākoties – ekskursijas no Burtnieku pamatskolas.

Ja Torņu cīņās piešķirtu balvu par **labāko debiju** pamatsacensībās, šogad uz to pretendētu "Svilpastes", kas 11 komandu konkurencē ieņēma 5. vietu, no Kaltenes torņa saskaitot 72 sugas jeb par trim sugām vairāk nekā torņa vidējais rādītājs.
Zane Dāvidsone: *"Piedalīties 24 stundu sacensībās izvēlējāmies ne gluži tāpēc, ka uzskatītu, ka mēs būtu "pro" (profesionāles) – nebūt ne! Mēs vienkārši gribējām ilgāku laiku pavadīt kopā un kopā ar putniem. Cik nu to putnu bija, tik bija. Mums bija arī diezgan interesanti traucējošie faktori. Mareks stāstīja, ka 2019. gada Torņu cīņās tornim turpat kaimiņos notikušas 11 gadu dzimšanas dienas svinības ar piepūšamajiem matračiem. Tagad jubilārs jau paaudzies, līdz ar to tornim kaimiņos bija diskotēka līdz plkst. 2.00 naktī. Citējot Tūvi Jānsoni – ko gan vismazākā Svilpaste var iesākt pret varenajām dabas stihijām! Savukārt viesi tornī mums bija tikai trīs. Viena no tiem bija kundze no Jaunzēlandes, kas stāstīja par Jaunzēlandes putniem kivi, turklāt no viņas mēs labi uzzinājām, kas notiek konkurējošajos torņos, kuros viņa bija viesojusies. Mēs stāstām – šobrīd šeit esam reģistrējušas 48 sugas, un*

Foto: Edgars Lediņš

Purva pūce *Asio flammeus* Mērsraga pļavās.

Foto: Baiba Kaškina

Diennakts sacensību uzvarētāji – "Ar mums atkal runā kaijas", kas putnus skaitīja Sātiņu tornī. No kreisās: Andris Dekants, Miks Stūrītis, Edgars Smislovs un Dana Heiberga.

viņa saka – Kaņierī (pilskalna tornī) ir 78! Mūsu komandai interesantākais novērojums bija melnais stārķis, ko pamanīja mūsu Asā acs, kā mēs nodēvējām Ēvu. Tobrīd trūka vēl arī baltā stārķa, bet pēc pāris stundām parādījās arī tas, bradāja pa jūru."

Mērsraga bākas tornis – zālāju kopšana un kosmoss

3. vietu ieguva komanda **"Himantopus fārmklubs"**, no Mērsraga bākas torņa reģistrējot 88 sugas jeb par deviņām sugām vairāk nekā torņa vidējais rādītājs.
Mareks Kilups: *"Mēs atteicāmies no sākotnēji izlozētā Kaņiera torņa, jo bijām tur bijuši iepriekšējā gadā. Tad mums "krita" Mērsraga bākas tornis. Braucām ar diezgan lielu entuziasmu, jo dažus gadus atpakaļ bijām Kaltenes tornī un dabūjām ļoti labu rezultātu. Domājām – šie torņi ir līdzīgi, abi pie jūras, viss ir apmēram tāpat, vajadzētu būt ļoti labi. Bijām gan vienreiz Mērsraga bākas tornī jau bijuši, bet toreiz vēl bijām ļoti jauni, bet tagad mēs tik jauni vairs neesam, varētu būt potenciāli labāk. Mēs veicām divus būtiskus priekšdarbus, lai rezultāti tornī būtu labi. Vienu nestāstīšu, varbūt uzzināsiet kriminālajā hronikā! Otrs – mēs izkaisījām krietnu maisu ar sēklām uz ceļa un ceļa malā, lai tur piesaistītu putnus. Bet arī tas nepalīdzēja. Iespējams, tas varētu noderēt sacensībās ziemā, bet ziemā sacensības nenotiek. Kad nu visu bijām sagatavojuši, sākām vērot putnus. Kā jau vienmēr, pirmajās stundās bija diezgan interesanti. Un tad mūs mazliet "izsita no ritma" zāles pļāvēju – sacensības? festivāls? – nu, kaut kas tamlīdzīgs. Pašvaldība bija atsūtījusi vienu cilvēku ar pļāvēju un otru ar trimmeri tieši zem torņa un torņa apkārtnē, tad arī kempingā tika pļauts, un tad parādījās vēl viens pļāvējs, un lapu pūtējs pēc tam palīdzēja novākt no taciņām sapļauto zāli. Protams, nevarētu apgalvot, ka tas ietekmēja mūsu rezultātus būtiski… Kā esam ieraduši, līdz laikam, kad vakarā iet gulēt, vēlams sasniegt apmēram torņa vidējo rādītāju. Taču no torņa vidējā rādītāja atpalikām tik ļoti, ka gandrīz nevarējām aizmigt. Un tad, kad pamodāmies un no rīta vajadzēja būt visproduktīvākajām stundām, bija tikpat slikti vai pat vēl sliktāk. Kaut cik "pielasījām" kaut kādas parastās sugas. Nebija nekādu retumu. Tāpēc par savu interesantāko novērojumu nominējām starptautisko kosmosa staciju, ko redzējām plkst. 23.54. Pēteris teica – tūlīt tā plkst. 23.55 pazudīs. Es pat neskatījos, bet Ivars skatījās, un tajā pašā brīdī tā arī pazuda."*

Kaņiera pilskalna tornis – ūpja atsaucība

2. vietu ieguva komanda **"Himantopus himantopus"**, putnus vērojot no Kaņiera pilskalna torņa un reģistrējot 91 sugu jeb par 11 sugām vairāk nekā torņa vidējais rādītājs.
Andris Klepers: *"Mēs šīs sacensības arī uztveram ļoti nopietni, līdzīgi kā "Svilpastes" stāstīja. Mēs atbraucam jau kārtīgu dienu iepriekš, paliekam viesu namā. Lapmežciemā ir jauns viesu nams "Pie putniem", vajadzēja iemēģināt. Tiešām laba vieta! Mūsu apsvērums vienmēr ir tornī uz sacensībām neierasties sagurušiem, bet pārnakšņot tuvumā, tad arī rezultāts būs iespējami labs – ko daba dos, to ņemsim! Un tā arī bija. Ieradāmies tornī labi atpūtušies. Kopumā novērojām 95 sugas, bet četras no tām palika tā saucamajā "pelēkajā listē", jo visi tās neredzējām. Bet atšķirībā no citiem gadiem šoreiz kaut kā apstājās tas cipars. Sākām ļoti labi, tā turpinājās līdz pat apmēram plkst. 14.00, kad bija jau 80 sugas. Vakarā klāt nāca sloka un dumbrcālis. Bet ar pārējām nakts sugām nemaz tik labi negāja, bijām gaidījuši vairāk, bet no ormanīšiem un mazajiem ormanīšiem nekas "neatrādījās". Pilskalna pussala gan bija no visām pusēm kurkstošu varžu ielenkta. Bet cauri dzirdēt varēja, tikai nebija īsti, ko dzirdēt. Pēc pusnakts dabūjām vairs tikai piecas sugas klāt, un salīdzinājumā ar iepriekšējo pieredzi tas bija pilnīgi negaidīti, jo parasti rīts ir ar lielu "uzrāvienu". Vakarā redzējām, kur visas pīles aizgāja gulēt, un no rīta mēs atkal viņas visas turpat redzējām, viņas tikai drusciņ pamainīja vietas.*

Foto: Andris Klepers

2. vietas ieguvēji diennakts sacensībās – "Himantopus himantopus" Kaņiera pilskalna tornī. No kreisās: Mārcis Tīrums, Andris Klepers, Ilze Bojāre un Ere Uibu.

Var teikt, ka lagūnas ezerā tāda īsta migrācija nenotika, viss jau bija "pa vietām". Gaidījām slavenos Kaņiera lielgalvjus, tie "atrādījās" tikai kādas trīs reizes – vienā brīdī divi tēviņi un divreiz pa vienam putnam. Purva pūces mums nebija. Ilze, izstāsti par mūsu interesantāko novērojumu!"
Ilze Bojāre: *"Kā vērtīgāko novērojumu nominējām ūpi. Zinājām, ka ūpis turpat samērā netālu dzīvo, un, kad pārējie aizgāja gulēt, Mārci palika nomodā. Un viņš mēģināja atdarināt ūpi…*[3]*"*
Andris Klepers: *"Līdz ar to mums radās jauns žanrs. Droši vien "Xeno Canto" (putnu balsu datubāzē internetā) būtu vērts likt ne tikai labākos putnu balsu ierakstus, bet arī labākās provocētāju balsis, ar kurām putns sekmīgi izprovocēts. Kad Mārcis provocēja ūpi, mums likās – nu, ar šo nu nekas mums neizdosies! Bet izdevās!"*
Ilze Bojāre: *"Visi jau bija aizgājuši gulēt, un vienā mirklī es dzirdu nedzirdētu skaņu! Domāju – labi, es vienkārši nepazīstu šo balsi, bet pārējie visi taču ir nomodā un saprot, kas tas ir. Un es jautāju – kas tas tāds ir? Bet visi pārējie jau cieši guļ! Izrādījās, tas bija ūpja mātītes uztraukuma sauciens – tāds kvekšķis. Jā, un viņa pielidoja mums tuvāk. Mārcis ūjināja, un viņa atbildēja."*

Sātiņu tornis – smags darbs

Diennakts sacensībās uzvaru otro gadu pēc kārtas ieguva komanda **"Ar mums atkal runā kaijas"**, no Sātiņu torņa novērojot 109 putnu sugas jeb par 25 sugām vairāk nekā torņa vidējais rādītājs.
Andris Dekants: *"Patiesībā mēs nedomājām, ka uzvarēsim. Mums tas ir pārsteigums, mēs domājām, ka "Himantopi" uzvarēs. Sātiņu tornis ir labs, bet nešķita no tiem perspektīvākajiem, domājām, ka citi noteikti savāks vairāk sugu. Vakarā aizgājām gulēt ar plus piecām sugām (salīdzinot ar torņa vidējo rādītāju). Vakars šķita briesmīgs – no "raļļiem" nekā, labi, ka sloku "dabūjām", meža pūci visu laiku tur "nerrojām", "nerrojām" (provocējām) līdz jau pilnīgam ārprātam. Tad vakarā beidzot divas meža pūces "uzvilkās" un neapklusa. Kad no rīta piecēlāmies, likās – nekā nav. Bet tad gan pēkšņi "atvērās" un nāca klāt jaunas sugas – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10… Bet tās bija lielas mocības! Tu visu laiku skaties kilometra attālumā virs meža. Kas ir tas siluets? – melnā dzilna! – un tad pārējā komanda arī "lien klāt" un mēģina dabūt… Krīkli un prīkšķi atradām, vai simto reizi pārskatot dīķus. Gaidījām lielgalvi, bet neparādījās. Nebija vienkārši tās sugas "savākt". Izpalika parastas sugas – zaļžubīte, paceplītis. Zaļžubīte parādījās tikai plkst. 10.02, kad bijām jau beiguši sacensības un nokāpām no torņa. Mēs jau pirms tam zinājām, ka zaļžubītes ir tajā krūmā 70 metru attālumā, bet no torņa viņas ne dzirdējām, ne redzējām. Tāpat kā citām komandām, arī mūsu interesantākais novērojums bija purva pūce."*

[3] Atbilstoši Torņu cīņu noteikumiem putnus nedrīkst provocēt, atskaņojot balsu ierakstus, bet nav aizliegts putnu saucienus atdarināt ar paša balsi. Šis pats komentārs attiecas arī uz komandas "Ar mums atkal runā kaijas" minēto meža pūces provocēšanu.

Rezultāti

Diennakts sacensības			
1. "Ar mums atkal runā kaijas" (Andris Dekants, Dana Heiberga, Edgars Smislovs un Miks Stūrītis)	Sātiņu tornis (84)*	109	+25
2. "Himantopus himantopus" (Ilze Bojāre, Andris Klepers, Mārcis Tīrums un Ere Uibu)	Kaņiera pilskalna tornis (80)	91	+11
3. "Himantopus fārmklubs" (Ivars Brediks, Pēteris Daknis, Mareks Kilups un Jānis Ukass)	Mērsraga bākas tornis (79)	88	+9
4. "Saldus & Co" (Jānis Jansons, Māris Jaunzemis, Ainars Mankus un Sandris Rabkevičs)	Engures ezera ziemeļu tornis (82)	90	+8
5. "Svilpastes" (Zane Dāvidsone, Karīna Janova, Zane Gradinārova un Ēva Krēsla)	Kaltenes tornis (72)	75	+3
6. "Ķauķīši" (Margarita Baltā, Gunita Kalniņa, Paula Zariņa un Jānis Zariņš)	Dvietes austrumu tornis (83)	84	+1
7. "Spectatores Avem" (Andris Grīnbergs, Baiba Kaškina, Vita Sīmane un Raimonds Sīmanis)	Dvietes rietumu tornis (87)	84	–3
8. "Nometnieki" (Arnis Arnicāns, Ģirts Baranovskis, Elvijs Kantāns un Juris Vīgulis)	Kuivižu tornis (91)	83	–8**
9. "Visi putni labi" (Māra Brigmane, Ieva Pommere, Kārlis Lauris Tohters un Ieva Vavilova)	Lubāna Zvidzes kanāla tornis (76)	68	–8**
10. "Naktsputni" (Edgars Laucis, Edgars Lediņš, Māris Smiltnieks un Ēriks Tempelfelds)	Mērsraga pļavas tornis (82)	69	–13
11. "APA (Anonīmo putnotāju apvienība)" (Līga Inkēna, Ieva Ozolniece, Zane Siliņa un Margarita Vandāne)	Burtnieku Vīsraga tornis (78)	55	–23
Tautas klase – 4 stundu sacensības			
1. "Cēsu putnu grupa" (Agnese Gaile, Ilona Gaile un Mārtiņš Platacis)	Slampes kurgāna platforma (46)	61	
2. "Mangaļsalas šņibīši" (Aleksejs Ivanovs, Imants Krūze, Sabīne Mingazutdinova un Miķelis Zalāns)	Babītes ezera Lāču tornis (45)	60	
3. "Čivuļi" (Ilze Kociņa, Ieva Rožlapa un Inese Zepa)	Engures ezera ornitoloģiskās bāzes tornis (46)	50	
4. "Trīskājainie jenoti" (Uģis Narvils, Artūrs Skrebels, Anita Zakse un Māra Zukure)	Daugavgrīvas tornis (31)	46	
5. "Jūras ērgļu ēsmas" (Ilze Garda, Vensāns Karbonels (*Vincent Carbonnel*), Miķelis Kirpļuks un Edgars Trops)	Ķengaraga tornis (34)	38	
6. "Krauklīt's sēž ozolā" (Kristaps Feldmanis, Loreta Korkunova, Ieva Nokalna un Viesturs Spalis)	Dunduru pļavu tornis (35)	35	
7. "Veni, vidi, cessi" (Jānis Bormeistars, Justs Krapāns, Jānis Spurdziņš un Signe Šetlere)	Melnraga rīkles platforma (–)	34	
8. "Kur tad ir tie putni?" (Anta Indriksone, Zane Lase, Vita Sjomkāne un Mārtiņš Svidinskis)	Slokas ezera tornis (33)	32	

* Torņa vidējais rādītājs – katrā tornī Torņu cīņās reģistrētais vidējais sugu skaits kopš 2005. gada. Diennakts sacensībās uzvarētāju nosaka nevis pēc kopējā reģistrēto sugu skaita, bet pēc lielākā reģistrēto sugu skaita salīdzinājumā ar torņa līdzšinējo vidējo rādītāju.
** Vienāda rezultāta gadījumā augstāku vietu iegūst komanda, kura pēdējo sugu novērojusi agrāk attiecībā pret sacensību beigu laiku.

Summary

The Battle of Towers 2023 /Elīna Gulbe/

On 20–21 May 2023 the 18th Battle of Towers was organised by the LOB. The birdwatching competition was fought by 74 participants from 19 teams. In all, 11 teams of experienced birders competed in the main 24-hour event, and eight more teams competed in a four-hour event for beginners. The team called "Ar mums atkal runā kaijas" (Andris Dekants, Dana Heiberga, Edgars Smislovs, Miks Stūrītis) won the main 24-hour contest for the second consecutive year, registering 109 species from the birdwatching tower of the Sātiņi fish ponds (+25 species compared with the previous average score of the respective tower). Remarkably, the Best Observation prize went to the least experienced team in the main contest, "APA", for a sighting of the Greater Spotted Eagle *Clanga clanga*.